

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Som et led i vandmiljøhandlingsplanen skal landbruget fra og med 1988 etablere grønne marker. Formålet med dette lovforslag er at yde landbruget kompensation for udgifter, der er forbundet med opfyldelse af forpligtelsen til etablering af grønne marker.

Efter Landbrugsministeriets bekendtgørelse nr. 469 af 3. august 1988 om sædskifte- og gødningsplaner samt grønne marker i jordbruget skal den enkelte jordbrugsbedrift i årene 1988 og 1989 udlægge henholdsvis 45 pct. og 55 pct. af bedriftens areal med grønne marker. Fra og med 1990 skal 65 pct. af den enkelte bedrifts areal være udlagt med grønne marker.

Reglerne om grønne marker i bekendtgørelsen finder anvendelse for alle jordbrugsbedrifter med et jordtilliggende, herunder forpagtet areal og lejede arealer, på mindst 10 ha, der er omfattet af de af Statskattedirektoratet fastsatte benyttelseskoder, 05 (landbrug, bebygget), 07 (frugtplantage, gartneri og planteskole) og 17 (ubebygget landbrugslod m.v.), bortset fra jordbrugsarealer, der anvendes til væksthugartneri, skovbrug, frugtplantage, gartneri og planteskole.

Ved grønne marker forstås efter bekendtgørelsen jordbrugsarealer, der er udlagt med vintersæd, fodermajs, græsmarksafgrøder, rodfrugter, frøafgrøder, sildige frilandsgrøntsager, frugt- og bærkulturer, juletræer og pyntegrøntkulturer samt alle dyrkede afgrøder med vækst om efteråret, der anvendes som mellemafgrøder, og som nedvisnes eller nedpløjes. Endvidere afgrøder, der kan sidestilles hermed. Arealer udlagt med græsmarksafgrøder, frøafgrøder og efterafgrøder anses dog ikke for grønne marker, hvis pløjning finder sted før den 20. oktober.

Nedmuldning af den i forbindelse med korn- eller rapsafgrøde producerede halmmængde kan for indtil 20 pct. af den enkelte jordbrugsbedrifts areal erstatte udlæg af efterafgrøder, idet der til erstatning for 1 ha eftergrøde skal foretages nedmuldning af halm på mindst 1,6 ha.

Flere bedrifter kan indgå skriftlig aftale om opfyldelse af kravet til udlæg af grønne marker, hvis vejaf-

standen mellem de pågældende bedrifter ikke overstiger 5 km.

1. Baggrund

Landbrugets omkostninger ved at opfylde forpligtelsen til etablering af grønne marker skønnes at udgøre ca. 65 mio. kr. i 1989 og ca. 165 mio. kr. i 1990. I 1988 skønnes der ikke at være meromkostninger forbundet med forpligtelsen til etablering af grønne marker.

Skønnet over udgifterne tager udgangspunkt i, at arealer med grønne marker i 1986 på grundlag af Danmarks Statistiks landbrugstælling kan opgøres til 45-50 pct. af det samlede areal svarende til knap 1,3 mio. ha. For at nå 65 pct. skønnes der at være behov for etablering af grønne marker på yderligere ca. 470.000 ha. Kravet forudsættes opfyldt ved etablering af efterafgrøder på godt 80.000 ha og halmnedmuldning på godt 620.000 ha (= $1,6 \times 390.000$ ha), idet den maksimale nedmuldningsmulighed herved udnyttes.

Meromkostningerne ved opfyldelse af kravet om 65 pct. grønne marker svarende til etablering af grønne marker på yderligere ca. 470.000 ha, udgør ca. 350 kr. pr. ha og i alt ca. 165 mio. kr. Beregningerne afspejler de gennemsnitlige forhold på landsplan. Der er herunder forudsat maksimal anvendelse af den ved den kendte teknik billigste nedmuldningsmetode samt indregnet gødningsbesparelse.

For 1988 skønnes der ingen ekstra omkostninger, idet kravet for 1988 allerede var opfyldt ved, at et tilsvarende areal som i referenceåret 1986 var udlagt med grønne marker. For 1989 kan kravet opfyldes ved etablering af yderligere ca. 200.000 ha grønne marker eller godt 320.000 ha ved halmnedmuldning. Meromkostningerne ved etablering af grønne marker ved anvendelse af halmnedmuldning på godt 320.000 ha udgør ca. 200 kr. pr. ha. De samlede omkostninger anslås til ca. 65 mio. kr.

En pilotundersøgelse foretaget af Statens Plantetilsyn i efteråret 1988 på grundlag af en stikprøve omfattende ca. 200 bedrifter viser, at arealer med grønne marker udgjorde ca. 63 pct. af det samlede areal. Ca.